

Vlaanderen
is materiaalbewust

Leidraad handhaving bij asbestincidenten

- versie januari 2017 -

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE
WWW.ASBESTINFO.BE

1. INLEIDING

Deze leidraad is een hulpmiddel voor de toezichthouders van gemeenten, van intergemeentelijke verenigingen en van politiezones voor de inrichtingen die overeenkomstig bijlage 1 van titel I van het Vlarem zijn ingedeeld als inrichtingen van klasse 2 en 3, voor de niet-ingedeelde inrichtingen en voor de vrijevelddelicten, bij de handhaving op milieu-overtredingen door onzorgvuldig handelen of calamiteiten met asbestmaterialen.

Aan de hand van enkele cases omschrijft de leidraad enerzijds de mogelijke rechtsgronden voor de opmaak van een PV en anderzijds de mogelijk op te leggen (bestuurlijke) maatregelen. De leidraad behandelt specifiek situaties waarbij door het onzorgvuldig handelen met, of het achterlaten van asbestmaterialen risico's voor mens en omgeving ontstaan.

Worden de handelingen uitgevoerd in professionele context door werknemers, dan is ook de arbeidsinspectie bevoegd (Toezicht Welzijn op het Werk) en kan ook een klacht tegen het bedrijf ingediend worden bij de provinciale buitendienst van de Arbeidsinspectie (externe directies TWW) indien de werken nog in uitvoering zijn. Meer info: www.werk.belgie.be (asbest).

Het Milieuhandavingsdecreet - ingevoegd als titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) - trad op 1 mei 2009 in werking en vermeldt de verschillende instrumenten die lokale toezichthouders kunnen inzetten om op te treden bij milieu-inbreuken, -misdrijven of bij veiligheidsmaatregelen. Meer info: www.vhrm.be of www.lne.be/milieuhandavingsregelgeving.

Milieumisdrijven worden vastgesteld in een **proces-verbaal** (PV) (art. 16.3.24, al. 1 DABM). Na de vaststelling van een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf kan de toezichthouder steeds een **aanmaning** gegeven worden (art. 16.3.27 DABM).

Ook kan een **bestuurlijke maatregel** worden opgelegd (art. 16.4.5 DABM); zowel de **toezichthouder, de gouverneur of de burgemeester** kunnen dat (art. 16.4.6 DABM en art. 59-60 besluit). Wat je precies kunt opleggen in zo'n maatregel is veel ruimer dan alleen een sluiting van een bedrijf (zie art. 16.4.7 DABM).

De Nieuwe Gemeentewet laat tevens de burgemeester toe om op basis van eigen vaststellingen of deze van de lokale toezichthouders per besluit alle maatregelen op te leggen om gevaar voor veiligheid en gezondheid te voorkomen of weg te nemen.

2. WETGEVING OVER ASBEST

FEDERALE WETGEVING

Vanaf het einde van de jaren '70 werkt de federale overheid aan de invoering van beschermende maatregelen. Eerst werden de gevaarlijkste manipulaties en toepassingen verboden. Geleidelijk werden onder invloed van de Europese regelgeving meer preventiemaatregelen voor werken met asbest opgelegd en blootstellingsgrenzen vastgesteld. Het

KB van 3 februari 1998 beperkte reeds grotendeels het op de markt brengen, de vervaardiging en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen (waaronder asbest) en preparaten. Het totaal asbestverbod kwam er echter met het KB van 23 oktober 2001 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten. Momenteel is dit verbod opgenomen in bijlage XVII van de Europese REACH verordening.

Het omgaan met asbesthoudende materialen werd in het kader van de bescherming van de werknemers op federaal niveau verregaand gereguleerd, vroeger binnen het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming (ARAB) en momenteel binnen de Codex over het Welzijn op het Werk. De arbeidsreglementering in verband met asbest werd in 2006 verder gecoördineerd en aangepast in het KB van 16 maart 2006 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest. Het KB van 28 maart 2007 reguleert de erkenning en certificering van gespecialiseerde erkende asbestverwijderingsbedrijven.

VLAAMSE WETGEVING

De federale wetgeving ter bescherming van de werknemers behoedt onrechtstreeks het milieu tegen verontreiniging met asbestvezels. Situaties buiten het werkgevers-werknemers verband (zelfstandigen – particulieren) vallen onder de gewestelijke wetgeving in Vlaanderen. De Vlaamse overheid is bevoegd voor de wetgeving met betrekking tot het leefmilieu en dus onder meer voor reglementering over emissies van asbest in lucht en water en over het beheer van asbesthoudende materialen en afvalstoffen.

Bepalingen met betrekking tot handelingen met asbest zijn voornamelijk opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II) en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM I).

Het beheer van asbesthoudende materialen en afvalstoffen wordt gereguleerd door het Materialendecreet van 23 december 2011 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaal-kringlopen en afvalstoffen (VLAREMA).

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO) en het ministerieel besluit van 1 juli 2014 houdende de goedkeuring van het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten (Eenheidsreglement) reguleren de aanwezigheid van asbesthoudende afvalstoffen in respectievelijk de bodem, het grondverzet, bouw- en sloopafval en gerecycleerde granulaten.

OPMAAK PV – SPECIFIEKE RECHTSGRONDEN:

► Materialendecreet (23 december 2011):

Art. 12

§ 1:

Het is verboden afvalstoffen achter te laten of te beheren in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 3:

De natuurlijke persoon of rechtspersoon die afvalstoffen beheert, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of geurhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Art. 38

Uitgegraven bodem wordt niet beschouwd als een afvalstof indien gebruikt overeenkomstig de voorwaarden voor het gebruik van uitgegraven bodem, vermeld in het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming en de uitvoeringsbesluiten ervan. (link met art 12 §1).

► **Vlarema (17 februari 2012):**

Transport

Wie afvalstoffen inzamelt, verhandelt of maakt die vanuit of binnen het Vlaamse Gewest worden getransporteerd, moet beschikken over een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Dit betekent dat iedereen die regelingen treft voor transport en verwerking van afvalstoffen geproduceerd door derden een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar moet hebben. Als de inzamelaar, handelaar of -makelaar deze afvalstoffen zelf vervoert, moet hij ook beschikken over een registratie als vervoerder van afvalstoffen. Indien de aannemer enkel de eigen 'geproduceerde' afvalstoffen vervoert en niet voor derden, is geen erkenning of registratie nodig.

Art. 6.1.2.1.

§ 1.

De **vervoerder** van afvalstoffen moet beschikken over een registratie voor het vervoer van afvalstoffen, tenzij het een doorvoertransport van afvalstoffen door het Vlaamse Gewest betreft. De vervoerder van afvalstoffen die wordt beschouwd als geregistreerd vervoerder overeenkomstig artikel 6.1.4.1. moet dit op vraag van de bevoegde autoriteit aantonen. De OVAM stelt een register van de in het Vlaamse Gewest geregistreerde vervoerders van afvalstoffen ter beschikking via haar website.

§ 2.

Gemeenten en verenigingen van gemeenten die huishoudelijke afvalstoffen en met huishoudelijke afvalstoffen vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen inzamelen, zijn van rechtswege geregistreerd als vervoerder van afvalstoffen.

Art. 6.1.3.1.

De **inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar** die afvalstoffen inzamelt of handelt of maakt in afvalstoffen die vanuit of binnen het Vlaamse Gewest worden getransporteerd, moet beschikken over een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Als de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar zelf afvalstoffen vervoert, moet hij ook beschikken over een registratie als vervoerder van afvalstoffen.

De OVAM stelt een register van geregistreerde inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars en een register van geschorste registraties van inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars ter beschikking via haar website.

De afvalstoffenproducent die zelf regelingen treft voor de afvalstoffen waarvan hij de afvalstoffenproducent is, en de actoren, vermeld in artikel 6.1.1.2, § 1, eerste lid, 5° en 6°, zijn uitgesloten van de registratieplicht als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Gemeenten en verenigingen van gemeenten die huishoudelijke afvalstoffen en met huishoudelijke afvalstoffen vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen inzamelen, zijn van rechtswege geregistreerd als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar.

De kennisgever, vermeld in Verordening (EG) 1013/2006 van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, wordt beschouwd als geregistreerd inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar voor de transporten die gevat zijn door een goedgekeurde kennisgeving. De kennisgever wordt niet opgenomen in het register, vermeld in het tweede lid, tenzij hij een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar heeft bekomen volgens de procedure, vermeld in artikel 6.1.3.2 en 6.1.3.3

Art. 2.3.2.1

§ 1,5°

Rekening houdend met de geldende voorwaarden voor werken of bouwstoffen moeten de volgende criteria voor de samenstelling minimaal zijn vervuld om de materialen, vermeld in bijlage 2.2, afdeling 2, te beschouwen als grondstoffen die bestemd zijn voor gebruik als bouwstof:

5° het berekende totaalgehalte aan asbestvezels bedraagt maximaal 100 mg/kg droge stof.

Slopen van gebouwen

Art. 4.3.3. § 1

Om gebouwen te slopen of te ontmantelen die geheel of gedeeltelijk een andere functie dan wonen hadden waarvan het bouwvolume groter is dan 1000 m³, is een sloopinventaris afvalstoffen vereist. Die sloopinventaris afvalstoffen wordt opgesteld in opdracht van de houder van de stedenbouwkundige vergunning. Deze is verantwoordelijk voor de keuze van een architect of een deskundige die over voldoende kennis beschikt van de afvalstoffen die bij het selectief slopen of ontmantelen zullen vrijkomen, en die de hoeveelheden van die afvalstoffen kan inschatten.

► **Bodemdecreet (27 oktober 2006):**

Bodemverontreiniging met asbest

Wanneer in de bodem asbesthoudende afvalstoffen worden aangetroffen dan is sprake van het vaststellen van een bodemverontreiniging. Wanneer door onzorgvuldig handelen asbesthoudende afvalstoffen op en in de bodem terecht komen is sprake van het ontstaan van een nieuwe bodemverontreiniging. De exploitant/gebruiker/eigenaar kan aangeduid worden als saneringsplichtige. Niet het veroorzaken van een bodemverontreiniging is een milieumisdrijf maar wel het niet nakomen van de saneringsplicht!

Procedure schadegevallen

Het Bodemdecreet (27 oktober 2006) definieert "schadegeval" als "onvoorziene gebeurtenis die aanleiding geeft tot bodemverontreiniging". Bodemverontreiniging ontstaan door brand kan onder de procedure van Schadegevallen worden aangepakt.

De behandeling van bodemverontreiniging bij schadegevallen kan via vereenvoudigde procedure verlopen als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- Het schadegeval werd binnen de termijn van veertien dagen gemeld bij de bevoegde overheid.
- De effectieve behandeling kan worden uitgevoerd binnen 180 dagen vanaf de melding of vanaf de vaststelling door de bevoegde overheid.

Is aan deze voorwaarden niet voldaan, dan wordt de gewone procedure uitgevoerd waarbij de saneringsplichtige een beschrijvend bodemonderzoek laat uitvoeren.

Meer info: <http://www.ovam.be/bodem/verplichtingen/schadegevallen/schadegevallen>

► **Vlarebo (27 september 2007) Hfst 13: grondverzetsregeling:**

Om de verspreiding van bodemverontreiniging te verhinderen, stelde de Vlaamse regering regels op voor het hergebruik van uitgegraven bodem. Deze regels staan beschreven in hoofdstuk 13 van titel III van het Vlarebo.

memo "Asbest in uitgegraven bodem" d.d. 1 februari 2014.

Uitgegraven bodem met een (gewogen) asbestconcentratie van maximaal 100 mg/kg ds kan vrij (her)gebruikt volgens de grondverzetregelgeving. Uitgegraven bodem met een (gewogen) asbestconcentraties hoger dan 100 mg/kg ds kan niet hergebruikt worden als bodem binnen en buiten de kadastrale werkzone en evenmin als bouwkundig bodemgebruik of vormvast produkt. Pas na reiniging tot een asbestconcentratie van maximaal 100 mg/kg ds komen de uitgegraven partijen in aanmerking voor hergebruik.

Berekening asbestwaarde in bodem:

Hechtgebonden asbest + 10 x niet-hechtgebonden asbest ≤ 100 mg/kg ds, zoniet te reinigen of storten.

► **Vlarem II (1 juni 1995):**

DEFINITIES ASBESTBEHEERSING (Hoofdstukken 2.6., 4.7. en 6.4.)

NIET MEER VAN TOEPASSING SINDS HET VERBOD OP GEBRUIK VAN ASBEST (KB 3/02/1998 en volgende):

“gebruik van asbest”: werkzaamheden waarbij per jaar een hoeveelheid van meer dan 100 kg ruwe asbest wordt behandeld en die betrekking hebben op:

a)

de produktie van ruw asbest uit asbest-houdend gesteente met uitzondering van alle procédés die rechtstreeks verbonden zijn met het winnen van het gesteente; en/of

b)

de vervaardiging en industriële afwerking van produkten die ruwe asbest bevatten, zoals asbestfriemateriaal, asbestfilters, asbestweefsels, asbestpapier en -karton, koppelings-, dichtings-, verpakings- en verstevigingsmateriaal van asbest, vloerbedekkingen van asbest en asbesthoudende vulmiddelen;

WEL NOG VAN TOEPASSING:

- “werken met asbesthoudende produkten”: andere werkzaamheden dan gebruik van asbest, ten gevolge waarvan asbest in het milieu terecht kan komen

Hfst 6.4, artikel 6.4.0.1 § 1-5 (particulieren) en Hfst. 4.7, artikel 4.7.0.1 (ingedeelde inrichtingen): beheersing van asbest en maatregelen om emissie te vermijden.

Artikel 6.4.0.1.

§ 1.

Overeenkomstig de EG-richtlijn 87/217/EEG van 19 maart 1987 dienen bij het gebruik van asbest en werken met asbesthoudende producten de nodige maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat emissies van asbest in het milieu en afvalstoffen van asbest voor zover dat met redelijke middelen mogelijk is aan de bron worden verminderd en voorkomen. Bij gebruik van asbest impliceren deze maatregelen dat gebruik wordt gemaakt van de beste beschikbare technologieën, met inbegrip van recycling of behandeling waar zulks dienstig is.

Tevens dienen de nodige maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat:

1°

tijdens het vervoer, het laden en het lossen van afvalstoffen die asbestvezels of asbeststof bevatten, deze vezels en stof niet vrijkomen in de lucht en geen vloeistoffen worden verloren die asbestvezels kunnen bevatten;

2°

afvalstoffen die asbestvezels of -stof bevatten, zodanig worden behandeld, verpakt zijn of afgedekt, met inachtneming van de plaatselijke omstandigheden, dat er geen asbestdeeltjes in het milieu terechtkomen;

3°

activiteiten die verbonden zijn aan het werken met asbest bevattende produkten geen noemenswaardige milieuverontreiniging door asbestvezels of -stof veroorzaken;

4°

bij de sloop van asbestbevattende gebouwen, constructies en installaties en het verwijderen van asbest of asbesthoudende materialen daaruit, waarbij asbestvezels of asbeststof kunnen vrijkomen geen asbest in het milieu terechtkomt. Tevens zijn hierop van toepassing de emissiegrenswaarden zoals vermeld in bijlage 4.4.2.bis, 16°.

§ 2.

De volgende asbesthoudende toepassingen kunnen zelf worden verwijderd voor zover deze via eenvoudige handelingen (bvb. vlot losschroeven) kunnen worden weggenomen:

1°

hechtgebonden asbest die niet beschadigd is of waarbij er geen vrije vezels zichtbaar zijn en waarbij verwijdering geen aanleiding geeft tot een wijziging van de toestand;

2°

hechtgebonden asbest die beschadigd is of waarbij er vrije vezels zichtbaar zijn en die verwerkt is in een buitentoepassing waarbij geen derden aanwezig zijn, voor zover de verwijdering geen aanleiding geeft tot een wijziging van de toestand;

3°

asbesthoudende koorden, dichtingen of pakkingen, remvoeringen en analoge materialen.

Andere toepassingen mogen alleen verwijderd worden door gespecialiseerde bedrijven.

Ingevoegd bij art. 205 B.VI.Reg. 19 september 2008, B.S. 27 januari 2009.

§ 3.

Bij de sloop en verwijdering van asbesthoudend materiaal als vermeld in § 2, 1°, 2° en 3°, moet vezelverspreiding en blootstelling van personen aan asbestvezels verhinderd worden door de volgende maatregelen te nemen :

1°

bevochtigen of fixeren van het materiaal;

2°

de elementen één voor één verwijderen, bij voorkeur manueel, gebruik makend van handwerktuigen of in laatste instantie traagdraaiend gereedschap;

3°

de materialen niet gooien;

4°

de materialen niet breken;

5°

de materialen opslaan in gesloten verpakking.

Bij de werkzaamheden mogen geen minderjarigen aanwezig zijn.

Voor persoonlijke bescherming tegen blootstelling wordt gebruik gemaakt van een stofmasker type P3 of gelijkwaardig stofmasker.

§ 4.

De asbesthoudende toepassingen worden afzonderlijk opgeslagen en niet gemengd met het andere sloopafval;

§ 5.

Het gebruik van mechanische werktuigen met grote snelheid (schuurschijven, slijpmachines, boormachines, e.d.), hogedrukreinigers en luchtcompressoren, voor het bewerken, snijden of schoonmaken van objecten of ondergronden in asbesthoudend materiaal, objecten of ondergronden bekleed met asbesthoudend materiaal of voor het verwijderen van asbest is verboden.

► **De Nieuwe Gemeentewet (Laatste aanpassing : Decreet van 1 februari 2008 - B.S. 27 maart 2008):**

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare gezondheid of veiligheid in zijn gemeente. Uiteraard moet onderzoek het besluit van de burgemeester voorafgaan. Het is niet aangewezen dat de burgemeester de vaststellingen ter plaatse zelf doet. De burgemeester kan hiertoe opdracht geven aan de lokale toezichthouders.

Gelet op de uiteenlopende situaties die de openbare veiligheid/gezondheid kunnen bedreigen, kan de inhoud van een besluit van de burgemeester sterk variëren. De burgemeester kan elke maatregel nemen die geschikt is om het gevaar te weren.

Veel voorkomende maatregelen zijn:

- toegangsverbod, woonverbod
- ontruiming
- herstelmaatregelen
- plaatsen van een vangnet of een omheining
- wegnemen van gevaarlijke toestellen
- ontsmettingsmaatregelen
- opruiming
- sloping of definitieve onbewoonbaarverklaring

Specifieke rechtsgronden:

[Art. 134 §1).

In geval van oproer, kwaadwillige samenscholing, ernstige stoornis van de openbare rust of andere onvoorziene gebeurtenissen, waarbij het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren voor de inwoners, kan de burgemeester politieverordeningen maken, onder verplichting om daarvan onverwijld aan de gemeenteraad kennis te geven, [(...) met opgave van de redenen waarom hij heeft gemeend zich niet tot de raad te moeten wenden (...)]. Die verordeningen vervallen dadelijk, indien zij door de raad in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd.

Art. 135 §2

De gemeenten hebben ook tot taak het voorzien, ten behoeve van de inwoners, in een goede politie, met name over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen.

3. CASES: ONMIDDELLIJKE PREVENTIEVE MAATREGELEN

► Doel

- acuut blootstellingsrisico voor werknemers én omgeving (mens & milieu) vermijden
= inademen van asbestvezels door stofvorming
- secundaire emissie en lekstromen naar omgeving vermijden
= voorkomen van verspreiding-verwaaiing door belopen, berijden, vergraven, wind ...

► Hoe

- stopzetten van de risicovolle activiteiten
- veilig werken: persoonlijke beschermingsmiddelen (tyvec, FFP3-masker), bevochtigen, fixeren ...
- afdekken met folie, zeil, (bodem, puin, containers, oplegger)
- inzamelen en dubbel verpakken van losse stukken hechtgebonden asbestmateriaal
- ingezameld - verpakt asbestafval afvoeren naar het containerpark of een vergunde inrichting
- omzichtig, gecontroleerd afspoelen van verharde oppervlaktes naar recipiënt of riolering (als het afvalwater niet kan opgevangen worden)
- stofzuigen van onregelmatige, verharde oppervlaktes door gespecialiseerde firma
- ...

Als in gebreke wordt gebleven, kunnen dergelijke acties via bestuurlijke maatregelen door de lokale toezichthouders of burgemeester worden opgelegd.

CASE 1

ONZORGVULDIGE SLOOP OF AFBRAAK

= het (machinaal) breken, slijpen, gooien, ongescheiden inzamelen en verspreiden van asbestafval op en rond het terrein ...

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1. (4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen) §1-5
- Materialendecreet art. 12 §3
- Vlarema (17 febr 2012), art. 4.3.3.
gebouwwolume > 1000 m³: **sloopinventaris verplicht**
(asbesthoudend materiaal aanwezig of niet)

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten van sloopactiviteiten
- melding aan externe directie TWW indien uitvoering door werknemers en activiteiten nog plaatsvinden
- opmaken van sloopinventaris en asbestinventaris
- selectief slopen en gescheiden inzameling afvalstoffen
- inzamelen en verpakken verspreide stukken asbestmateriaal, reinigen van verontreinigde oppervlaktes
- afdekken container, oplegger
- afvoer asbesthoudend puin en/of grond naar vergunde inrichting voor verwerking (storten of reiniging) + controle via afgiftebewijs (acceptatiedocument)

CASE 2

ACCIDENTEEL AANTREFFEN ASBESTHOUDENDE MATERIALEN TIJDENS GRAAFWERKEN IN PUIN OF GROND (OORSPRONG ONBEKEND)

= het vergraven, nivelleren van bodem of puin verontreinigd met asbesthoudend materiaal, de bron en het tijdstip van aanbrengen zijn onbekend

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.(4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen) §1,1°-3°, §3-4
- Materialendecreet (23 dec 2011) art. 38, art. 12 §1 en §3

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten graafactiviteiten
- afdekken graaffront, uitgegraven-geladen partijen, vermenging met niet-verontreinigde zones vermijden
- aanstellen van een erkend bodemsaneringsdeskundige, indien regelgeving Grondverzet van toepassing (> 250 m³ ontgraven)
- melding aan OVAM vaststelling bodemverontreiniging (indien verontreinigde zones achterblijven)
- afvoer naar vergunde inrichting voor verwerking (storten of reiniging) + controle via afgiftebewijs (acceptatiedocument)
- gescheiden inzameling afvalstoffen
- regio Kappelle-op-den-Bos & Willebroek: melding aan OVAM aantreffen asbestproductieafval (zie Case 8)

CASE 3

BOUWPUIN, GRANULATEN MET ASBESTHOUDEND MATERIAAL AANGEBRACHT OP EEN TERREIN

= het aanbrengen van partijen gebroken bouwpuin, gerecycleerde granulaten met asbesthoudend materiaal (bv. voor fundering, verharding, opvullen putten ...)

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.§1, §4 (4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen)
- Materialendecreet art. 12 §1 en §3
- Vlarema: art. 2.3.2.1.§1 5° het berekende totaalgehalte aan asbestvezels bedraagt maximaal 100 mg/kg droge stof

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten activiteiten
- afdekken zones, partijen indien aanwijzingen niet-hechtgebonden asbest
- controle op afleveringsbonnen Copro of Certipro
- staalname partij puin voor controle maximaal asbestgehalte 100 mg/kg.ds
- afvoer naar vergunde inrichting voor verwerking (storten of reiniging) + controle via afgiftebewijs (acceptatiedocument)
- gescheiden inzameling afvalstoffen

Aandachtspunt:

Bestuurlijke maatregelen opleggen aan (rechts)persoon die onreglementair bouwpuin aanbrengt, niet aan producent of leverancier.

CASE 4

GROND MET ASBESTHOUDENDE MATERIALEN WORDT AANGEBRACHT OP EEN TERREIN

= het aanbrengen van uitgegraven grond met asbesthoudend materiaal voor aan- of opvullen van een terrein

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.(4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen) §1,§4
- Materialendecreet (23 dec 2011) art. 38, 12 §1, §3

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten activiteiten
- afdekken indien aanwezigheid niet-hechtgebonden of sterk verweerd asbestafval
- controle op aanwezigheid technisch verslag of bodembeheerrapport (cfr. grondverzetregeling)
- aanstellen van een erkend bodemsaneringsdeskundige
- afvoer naar vergunde inrichting voor verwerking (storten of reiniging) voor staalname of opmaak technisch verslag + controle via afgiftebewijs (acceptatiedocument)

CASE 5

HET ONTMOSSEN OF REINIGEN VAN ASBESTHOUDENDE DAK- EN GEVELBEKLEDING

= het ontmossen of reinigen met hogedrukreiniger, door afborstelen, schuren, ... waardoor asbestdeeltjes via mos, spoelwater of stof op bron- en buurpercelen terechtkomen

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.(4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen) § 1, 3° en §5
- Materialendecreet (23 dec 2011), 12 §1 en §3

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten activiteiten
- melding aan TWW (arbeidsinspectie), indien uitvoering door werknemers en activiteiten nog plaatsvinden
- bodemsanering (onverharde zones): melding aan OVAM
- afvalverwijdering (verharde zones): opleggen afvalverwijdering door erkend asbestverwijderaar = reinigen van verharde oppervlaktes, cleanen van regenwaterput

CASE 6

HET ACHTERLATEN OF HERGEBRUIKEN VAN ASBESTHOUDENDE AFVALSTOFFEN OP EIGEN TERREIN

= het achterlaten van verweerde, beschadigde golfplaten, rondslingerende stukken asbesthoudende dak- of gevelbekleding, hergebruik van asbesthoudend plaatmateriaal als afdekking of afboording

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.§1 en §4
- Materialendecreet art. 12 §1 en §3 (4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen)

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

- stopzetten activiteiten
- afdekken zones, partijen
- afvoer naar containerpark of vergunde inrichting voor verwerking (storten of reiniging) + controle via afgiftebewijs (acceptatiedocument)
- selectief slopen en gescheiden inzameling afvalstoffen

CASE 7

ASBESTBRAND

Het ontstaan van een onopzettelijke asbestbrand op zich is geen milieumisdrijf, wél het nalaten van de sanering van de gevolgschade of het onzorgvuldig handelen na de bluswerken op en rondom de brandsite.

► Rechtsgronden milieumisdrijf:

- Vlare II, art. 6.4.0.1.§1 (4.7.0.1. ingedeelde inrichtingen)
- Materialendecreet art. 12 §1 en §3

► Mogelijke (bestuurlijke) maatregelen:

De OVAM werkte een specifieke leidraad uit voor lokale besturen voor de te nemen maatregelen bij brand- of stormschade. Deze is beschikbaar op de website van de OVAM.

- bodemsanering (onverharde zones): opstart procedure Schadegevallen - melding aan bevoegde overheid (gemeente of OVAM)
- afvalverwijdering (verharde zones): opleggen afvalverwijdering door erkend asbestverwijderaar = inzamelen asbesthoudend afval, reinigen van verharde oppervlaktes, cleanen van regenwaterputten
- selectief slopen en gescheiden inzameling afvalstoffen

CASE 8

AANTREFFEN ASBESTPRODUCTIEAFVAL REGIO KAPELLE-OP-DEN-BOS EN WILLEBROEK

= het aantreffen van asbestproductieafval van voormalige asbestverwerkende bedrijven dat onder de vorm van asbestcementsnijresten of asbestcementdraailingen (freesresten asbestcementbuizen) als aanvul- of ophoogmateriaal.

Melding aan de OVAM via het online beschikbare aanmeldingsformulier:

<http://www.ovam.be/projecten-asbestproductieafval-regio-kapelle-op-den-bos-en-willebroek>.

Opmerkingen of vragen mailt u naar asbest@ovam.be.

De meest recente versie van deze leidraad kunt u steeds raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

<http://www.ovam.be>.

Gegevens uit dit document mag u overnemen mits duidelijke bronvermelding.

